

Stefan Wallin r ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Örön linnakesaaren muutostöiden loppuun saattamiseen (2 100 000 euroa)

Eduskunnalle

Örön saari siirtyi Metsähallituksen hallintaan ja osaksi Saaristomeren kansallispuistoa vuoden 2015 alussa. Tavoitteeksi on asetettu saaren kehittäminen kansainvälisesti vetovoimaiseksi luonto- ja kulttuurimatkailun kohteeksi siten, että se tarjoaa ympäri vuoden palveluja matkailijoille. Työpaikkojen myötä saaresta tulee uudelleen asuttu.

Matkailutoiminta käynnistyi Örössä 1.6.2015. Ensimmäisenä vuotena saarella kävi 25 000 matkailijaa, ja tänä vuonna luku nousee yli 30 000 kävijään. Saarella on 150 majoituspaikkaa siitä lähtien, kun 100 vuotta vanhan kasarmin muutostyöt 18 huoneen hotelliksi valmistuivat tänä kesänä.

Metsähallitus on ulkoistanut matkailutoiminnan harjoittamisen (vierassatama, majoitus, ravintola, opastus) yksityiselle yritykselle. Yritys työllisti viime vuonna sesonkiaikana suurelta osalta paikallista väestöä ja seudun nuorisoa noin 30 henkeä, tänä vuonna 44 henkeä (15 htv). Toisen kesäkauden suosio ylitti odotukset, etenkin majoitus-, ravintola- ja opastustoiminnan tunnusluvut ovat kehittyneet erittäin myönteisesti. Saarella asuu ympärivuotisesti yksi talous, ja usealla perheellä on kiinnostusta muuttaa saarelle, kunhan asumis- ja liikenneolosuhteet paranevat.

Metsähallitukselle ensimmäisen vaiheen muutostöihin myönnetty rahoitus, 4,9 miljoonaa euroa, on käytetty. Saaren matkailupotentiaalista on vielä merkittävä osa käyttämättä, sillä ns. 6 tuuman kasarmialuetta ja eräitä muita vanhoja, kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia ei ole vielä pystytty korjaamaan ja ottamaan käyttöön. Muutostyön loppuun viemisen on arvioitu maksavan noin 2,1 miljoonaa euroa. Tämä mahdollistaisi matkailutoiminnan monipuolistamisen ja vahvistaisi erityisesti luontomatkailua syksyllä, talvella ja keväällä. Näin suurella ja monipuolisella kohteella on tähän hyvät edellytykset.

Örön muutostöiden loppuun saattaminen edellyttää seuraavia toimenpiteitä:

1) Kuuden tuuman kasarmialue ja sen kolme arvokasta taloa — National Park for Juniors

Kasarmialueesta luodaan nuorten toimintakeskus "National Park for Juniors". Alueen kunnostaminen liittyy saaren eteläkärjen sotahistoriallisten nähtävyyksien kunnostamiseen. Kustannusarvio on 495 000 euroa.

Talousarvioaloite TAA 435/2016 vp

2) Sotahistoriallisten nähtävyykskohteiden kunnostus (tykit, bunkkerit, tulenjohtotorni ja erikaiset varustukset)

Saaren linnoituslaitteet, joista vanhimmat ovat ensimmäisen maailmansodan ajalta, kunnostetaan vetovoimaiseksi nähtävyydeksi. Myös linnoitteet kunnostetaan ja yksi tykki avataan nähtävyydeksi. Lisäksi rakennetaan reitit ja näkötorni sekä kunnostetaan luolia ja bunkkereita. Kustannusarvio on 450 000 euroa.

3) Sotilaskoti

Linnakkeen sotilaskodista kunnostetaan juhlatila ja isompien ryhmien kokoontumispaikka. Kunnostaminen käsittää ulkomaalauksen, kattoremontin ja kevyen pintaremontin sisätiloissa. Kustannusarvio on 80 000 euroa.

4) Linnakkeen komendantin asuintalo Silmä korjataan uudelleen asuinkäyttöön

Osana saaren asuttamisohjelmaa komendantin rakennus kunnostetaan ympärivuotiseen asumiseen. Piirustukset peruskorjauksen loppuun viemiseksi ovat valmiit. Kustannusarvio on 120 000 euroa.

5) Kuuden asunnon rivitalo 1950-luvulta tarjoaa pian hienoja asuntoja kansallispuiston sydämessä

Talo on ollut yli 20 vuotta ilman vakituksia asukkaita, mutta se on pidetty lämpimänä ja kuivana. Kohde kunnostetaan vuokra-asunnoiksi osana Örön asuttamissuunnitelmaa. Kustannusarvio on 770 000 euroa.

6) Kahvila ja myymälä — vanha leipomo otetaan käyttöön

Kahdentoista tuuman kasarmialueen keskellä on vanha venäläisaikainen talo, joka on palvellut mitä moninaisimmissa tehtävissä sitten vuoden 1916, jolloin talo rakennettiin. Rakennus vuokrataan yrittäjälle. Kustannusarvio on 65 000 euroa.

Vanha Örön korjaamo Ökmo muuttuu kappeliksi

Suunnitelmana on, että Ökmosta kunnostetaan saaren kappeli. Venetelakalle hankitaan vanha linnakevene säilytettäväksi nähtävyytenä. Kustannusarvio on 110 000 euroa.

8) Pohjoislaiturin satamavartijan talo

Saaren pohjoislaiturin vieressä on vuonna 1916 rakennettu vanha venäläisaikainen talo. Tarkoituksena on tehdä säilyttävä korjaus eli katon, ikkunoiden ja ulkovuorauksen kunnostaminen. Kustannusarvio on 25 000 euroa.

Talousarvioaloite TAA 435/2016 vp

9) Liikenneyhteyksien kehittäminen

Raskas huoltoliikenne ja kelirikkoaikainen liikenne on saatava säännölliseksi ja pysyväksi. Saaren matkailutoiminnan kehittämisen edellytyksenä ovat toimivat liikenneyhteydet. Matkustajaliikenne toimii markkinapohjaisesti, mutta raskas liikenne sekä kulku saarelle kelirikon aikana edellyttää yhteysalusliikenteen järjestämistä. Näihin kustannuksiin viitataan erillisessä talousarvioaloitteessa.

Muutostöiden loppuun saattaminen tarjoaa korjaustöissä suoria ja epäsuoria työllisyyshyötyjä noin 60 htv:n edestä. Matkailun työllistävien vaikutusten odotetaan nousevan 30 htv:n vuositasolle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 2 100 000 euroa momentille 30.64.50 Örön linnakesaaren muutostöiden loppuun saattamiseen.

Helsingissä 30.9.2016

Stefan Wallin r
Mikaela Nylander r
Anna-Maja Henriksson r
Mats Nylund r
Joakim Strand r